

РЕШЕНИЕ

№ 22650

гр. София, 01.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 79 състав, в
публично заседание на 30.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Николай Димитров

при участието на секретаря Десислава В Симеонова, като разгледа дело номер **4964** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 147, ал.2 във връзка с чл.16 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по протест на прокурор П. от СГП с искане за обявяване на нищожност на изразеното с действие волеизявление на началника на отдел „Пътна полиция“ при СДВР за издаване на СУМПС №[ЕИК]/27.10.2022г. на А. М. О., ЕГН [ЕГН], с адрес [населено място], [улица], вх.В, ет.1, ап.1.

В протеста се прави искане за прогласяване на нищожност на акта, изразен с действието по издаване на българско СУМПС, тъй като е издаден в противоречие с материалноправните норми. Изложени са съображения, че от извършена проверка е било установено, че лицето не притежава истински документ – диплом за завършено средно образование, като същото е декларирало, че притежава СУМПС издадено от Р.Турция на 25.12.1995г., валидно до 13.05.2029г. Предвид горните обстоятелства предлага съда да обяви за нищожен оспорвания административен акт.

В съдебно заседание представителят на СГП поддържа протеста.

Ответникът– Началник на ОПП“– СДВР, чрез упълномощен юрисконсулт, не оспорва протеста и моли за неговото уважаване като законосъобразен, мотивиран и доказан.

Заинтересованата страна– А. М. О., редовно призована, не се явява лично.

Съдът, като обсъди изложените в протеста доводи и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

На 07.10.2022г. в [населено място] пред служител в отдел „Пътна полиция“ при ОПП-СДВР, А. М. О., чрез пълномощник Г. М. Х. подава документи за издаване на СУМПС. Към искането прилага диплома в оригинал, серия А-94 № 051858, рег.№ 34/16.06.1995г., издадена от средно образователно училище [населено място], област Х.. Също така лицето е декларирало, че притежава СУМПС издадено от Р.Турция на 25.12.1995г., валидно до 13.05.2029г. Въз основа на заявлението е издадено българско СУМПС с №[ЕИК]/27.10.2022г.

От „Пътна полиция“- СДВР е извършена проверка за истинността на диплома в оригинал, серия А-94 № 051858, рег.№ 34/16.06.1995г., като е изпратено писмо до МОН. Видно от писмо № 6-31/04.11.2022г. от МОН-Р. „Х.“, че такава диплома не е издавана на посоченото лице, приложено е и писмо от директор на СУ „С. К. О.“, [населено място], обл. Х. с изх. № 85/03.11.2022г., в което е отразено, че А. М. О., ЕГН [ЕГН] не фигурира в Регистрационната книга за издадените дипломи за средно образование за 1995година. Посочено е, че в Р. за 1995г. не съществува такъв регистрационен номер на диплома; не съществува издадена бланка с посочената серия и номер; за посочената година училището е непрофилирано и не съответства на изписания профил „шлосер-монтъор“; на копие на дипломата няма печат на училището; подписа на директора не е идентичен с този на изпълняващия длъжността „директор“ през 1995 година; изучаваните предмети, вписани в дипломата не съответстват с учебния план на випуска.

По повод установеното в хода на проверката е подаден от СГП протест с искане за обявяване на нищожност на административния акт, изразен с действието по издаване на българско Свидетелство за правоуправление на МПС №[ЕИК]/27.10.2022г. на А. М. О., ЕГН [ЕГН], с адрес [населено място], [улица], вх.В, ет.1, ап.1.

По делото е приета административната преписка.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Протестът е допустим- подаден е при упражняване правомощията на прокуратурата по чл. 16, ал. 1, т. 1 АПК, срещу волеизявление на административен орган за издаване на СУМПС-индивидуален административен акт по чл. 21, ал. 3 АПК, с искане за обявяване на неговата нищожност, което съгласно чл.149, ал.5 АПК не е ограничено във времето.

Разгледан по същество, протестът е основателен.

Съгласно чл. 50, ал. 1 от Закона за българските лични документи свидетелството за управление на моторно превозно средство е индивидуален удостоверителен документ за правоспособност за управление на моторно превозно средство. Следователно свидетелството установява с удостоверителната сила на издаден от компетентен орган официален документ притежаването от адресата на призната способност да се упражнява правно-регламентирана дейност, каквато е управлението на моторно превозно средство.

Доколкото в АПК не съществуват изрично формулирани основания за нищожност на административните актове, теорията и съдебната практика /напр. Решение № 2742 от 24.02.2012г. на ВАС по адм. д. № 6335/2011г./ са възприели критерия, че такива са петте основания за незаконосъобразност по чл. 146 АПК, но тогава, когато нарушенията им са особено съществени. Нищожен е само този акт, който е засегнат от толкова съществен порок, че актът изначално, от момента на издаването му не поражда правните последици, към които е насочен. Съобразно това и с оглед на всеки един от възможните пороци на административните актове, теорията е изградила следните критерии, кога един порок води до нищожност и кога същият води до унищожаемост: 1). Всяка некомпетентност винаги е основание за нищожност на акта; 2). Порокът във формата е основание за нищожност, само когато е толкова сериозен, че практически се приравнява на липса на форма и оттам- на липса на волеизявление; 3). Съществените нарушения на административно-производствените правила са основания за нищожност, също само ако са

толкова съществени, че нарушението е довело до липса на волеизявление (например- поради липса на кворум); 4). Нарушенията на материалния закон касаят правилността на административния акт, а не неговата валидност, поради което нищожен би бил на посоченото основание само този акт, който изцяло е лишен от законова опора- т. е. не е издаден на основание нито една правна норма и същевременно засяга по отрицателен начин своя адресат. Само пълната липса на условията или предпоставките, предвидени в приложимата материалноправна норма, и липсата на каквото и да е основание и изобщо на възможност, за който и да е орган да издаде акт с това съдържание би довело до нищожност на посоченото основание; 5). Превратното упражняване на власт е порок, водещ до незаконосъобразност като правило и само ако преследваната цел не може да се постигне с никакъв акт, посоченият порок води до нищожност. Компетентността на органа, който следва да извърши издаването на документ като процесния СУМПС се определя от обичайното пребиваване на притежателя, съгласно чл. 11, § 5 от Директива 2006/126 на ЕП и Съвета. Съгласно чл. 12 от Директива 2006/126/ЕО "обичайно пребиваване" по смисъла на директивата, означава мястото, където дадено лице обикновено живее, тоест повече от 185 дни през календарна година, поради лични или трудови връзки, или ако лицето няма трудови връзки, поради лични връзки, които сочат тясна обвързаност на лицето с мястото, където то живее.

Между страните не е спорно, че А. М. О. има обичайно пребиваване на територията на Република България, а и твърдения в обратната посока не са застъпени в протеста, поради което съдът приема, че българските национални власти и в частност началникът на О"ПП- СДВР е компетентен да се произнесе по искането за преиздаване на СУМПС.

Управлението на МПС е правнорегламентирана дейност, за чието упражняване законодателят е поставил редица изисквания към водачите на МПС. Придобиването на правоспособност също е правнорегламентирано, а самата дейност представлява и източник на повишена опасност, тъй като всяко отклонение от законовите предписания за упражняването ѝ може да доведе до увреждания на живота и здравето на гражданите, както и на тяхното имущество и имуществото на държавата и общините. Издаването на СУМПС, удостоверяващо правоспособност да се упражнява тази дейност, без да са налице условията за това, е правно нетърпимо, доколкото дава възможност на лице без надлежно удостоверена правоспособност да упражнява правнорегламентирана дейност, източник на повишена опасност. Наличието на СУМПС е предпоставка за последващото му преиздаване, без да се проверява дали водача притежава необходимите знания и умения за безопасното управление на МПС.

Условията и реда за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, отчета на водачите и тяхната дисциплина е уреден в Наредба № I-157 от 1 октомври 2002г.

Съгласно чл. 17, ал. 1 от Наредбата подмяна на чуждестранно национално свидетелство за управление на МПС се допуска при наличието на някоя от хипотезите на т. 1 – 3, а именно 1. страната, издала съответното свидетелство, е подписала и ратифицирала Конвенцията за движението по пътищата (В., 1968 г.) и свидетелството отговаря на приложение № 6 към конвенцията; 2. страната, издала съответното свидетелство, е подписала и ратифицирала Конвенцията за движението по пътищата (В., 1968 г.) и е подписала споразумение с Република България за взаимно признаване и преиздаване на свидетелствата за управление на МПС; 3. страната, издала съответното свидетелство, е държава - членка на Европейския съюз, или друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или Конфедерация Ш..

Подмяната на свидетелството по ал. 1, т. 1, какъвто е конкретния случай, се извършва въз основа на представено чуждестранно свидетелство за управление на МПС и документите по чл. 13, ал. 1,

т. 1, 3, 4, 6 или 7.

Към Заявлението А. М. О. е представило диплома, серия А-94 № 051858, рег.№ 34/16.06.1995г., издадена от средно образователно училище [населено място], област Х.. Видно от приложените по делото писма от МОН и директор на СУ "С. К. О.", [населено място], обл. Х. с изх. № 85/03.11.2022г., е че представената диплома е неистински документ, т.е. никога не е било издавана такава диплома.

Това води до извод, че А. М. О. не е отговарял на изискванията за подмяна на СУМПС издадено в чужда държава, доколкото, разпоредбата на чл. 17, ал.15, т.3 от Наредбата, задължаваща административния орган да не издава СУМПС, ако лицето не е изпълнило или не отговаря на предвидените в законодателството изисквания за издаване на свидетелство за управление на МПС. Същите са посочени в чл.13 от Наредбата, където в ал.1, т. 8 е предвидено, че лицето трябва да представи копие от документ за завършен най-малко първи гимназиален етап на средно образование.

При това положение началникът на ОПП- СДВР е бил сезиран с искане за преиздаване на СУМПС, основаващо се на неистински официален документ, което обстоятелство всъщност е установено впоследствие. Налице е едно от основанията за обявяване на нищожност, посочени по- горе, а именно хипотезата на пълната липса на условията или предпоставките, предвидени в приложимата материалноправна норма и липсата на каквото и да е основание, и изобщо на възможност, за който и да е орган да издаде акт с това съдържание, тъй като са липсвали законовите основания за това. Т.е. в процесния казус липсва каквото и да било годно правно основание за подмяна на СУМПС. В случая допуснатото нарушение на материалния закон се явява с достатъчен интензитет, за да обуслови прогласяването на нищожността на волеизявлението на органа, разпоредил издаването на СУМПС.

Съществуването на СУМПС, удостоверяващо правоспособност, без лицето да отговаря на законовите изисквания за това, е правно нетърпимо, като това следва да бъде поправено чрез обявяване на волеизявлението на административния орган по издаване на българско Свидетелство за правоуправление на МПС №[ЕИК]/27.10.2022г. на А. М. О., ЕГН [ЕГН], за нищожен.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предл. първо от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 79 състав

Р Е Ш И :

ОБЯВЯВА НИЩОЖНОСТТА, по протест на прокурор при Софийска градска прокуратура, на волеизявление на Началника на отдел „Пътна полиция“- СДВР за издаване на Свидетелство за правоуправление на моторно превозно средство №[ЕИК]/27.10.2022г. на А. М. О., ЕГН [ЕГН].

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 - дневен срок от съобщаването на страните за изготвянето му.